

РЕШЕНИЕ

№ 1070

гр. Бургас, 17.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, II ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Ж. Темелкова
Членове: Таня Т. Русева Маркова
Елеонора С. Кралева

при участието на секретаря Стойка Д. Вълкова
като разгледа докладваното от Росица Ж. Темелкова Въззивно гражданско
дело № 20232100501300 по описа за 2023 година

С решение № 361 от 16.02.2023г., постановено по гражданско дело № 1233/2022г. по описа на Районен съд – Бургас, е отхвърлен предявеният от М. П. П. иск за осъждане на Д. Т. Д. да заплати на ищеца сумата от 3 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от сигнали до Прокуратурата на Република България, Бургаска районна прокуратура, ДАНС, подадени на 27.03.2021 година, както и до Специализирана прокуратура и Община Бургас.

Против постановеното решение е постъпила въззивна жалба от М. П. П., съдебен адрес: гр.Бургас, ул."Княз Борис Първи" №10, вх.Б, ет.1.

Твърди се, че решението е неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и процесуалните правила, както и необосновано. Намира за неправилен извода на съда, че действията на ответника по подаване на жалба или сигнал не е противоправно само по себе си, както и че с тяхното подаване ответникът не е целял да навреди на П.. Съдът е формирал грешният извод за неоснователност на исковата претенция, тъй като не е доказана

злоупотреба с право. Твърди, че в исковата молба не е въведено подобно основание. Излага становище, че съдът е допуснал съществено нарушение на разпоредбата на чл.236, ал.2 от ГПК, тъй като не е обсъдил посочените от ищеца основания за противоправност в поведението на ответника, както и изложените в тази насока доводи и представени доказателства. В жалбата са преповторени изложените в исковата молба обстоятелства във връзка с изпратени от имейл-адреса на ответника сигнали до Държавна агенция национална сигурност за организиране на тероризъм, до Прокуратурата на Република България, и съответно препратен до РП-Бургас, ТО Поморие, че въззивникът е администратор на група с 8218 члена и провокира и организира нападения и разправа срещу гей-хората на 15.02.2021год. на площад „Тройката“, град Бургас, с искане да се потърси наказателна отговорност за тероризъм и подбуждане на насилие. Заявява, че по повод на тези сигнали ищецът е давал обяснения в различни институции. Сочи, че в исковата молба не е посочвал злоупотреба с право като противоправно поведение от страна на ответника, а е изложил твърдения, че със сигналите са разгласени обстоятелства, които имат клеветнически характер и така осъществените деяния на ответника са противоправни. Тяхната противоправност произтича от факта, че макар и изказването на мнение да е конституционно гарантирано право на всеки гражданин, съобразно разпоредбата на чл.39, ал.2 от Конституцията на Република България и съгласно чл.10, §2 от Европейската конвенция за правата на човека, това право не е абсолютно. Правото на мнение и разпространяване на информация трябва да се упражнява така, че да не се засяга доброто име на другото. В този смисъл излагането на невярна информация с клеветнически характер, поражда деликтна отговорност и задължение за обезщетяване. По делото безспорно е установено, че разгласените обстоятелства не са истина, но това не е обсъдено от съда.

Що се касае за приложението на разпоредбата на чл.52 от ЗЗД, счита, че по делото са налични доказателства, от които безспорно се установява, че ищецът е изпитал дискомфорт, чувството му за чест и добро име са били накърнени, ето защо претендираните неимуществени вреди са пряка и непосредствена последица от противоправното деяние на ответника.

Иска от съда обжалваното решение да бъде отменено и да бъде постановено ново, с което предявеният иск да бъде уважен. Претендира

разноски.

В срока по закон е постъпил отговор на жалбата от ответната страна – Д. Т. Д., с който се изразява становище за неоснователност на въззивната жалба. Сочи, че е задължение на съда да определи правното основание на исковата претенция. Заявява, че съдът е изложил ясни мотиви защо не е налице злоупотреба с право в процесния случай.

Иска от съда жалбата да бъде оставена без уважение, а обжалваното решение да бъде потвърдено като законосъобразно.

Предявен е иск с правно основание чл.52 вр.с чл.45 ЗЗД.

В исковата молба се твърди, че на 27.03.2021г, на три пъти от имейла си ответникът е изпращал сигнали до ДАНС, Прокуратурата на РБ /изпратен по компетентност на РП –Бургас, ТО Поморие/ и отделно до РП –Бургас, както и до Община Бургас , в които е посочил, че ищецът е администратор и създател на фейсбук група „*****“ и организира тероризъм, провокира и организира нападение и разправа срещу гей-хората на 15.05.2021г на площад Тройката в Бургас, като следва да му се търси наказателна отговорност за тероризъм и подбуждане към насилие и подмяна на обществения строй; че трето лице, подбудено от ищеца е отправило заплаха за убийство към ответника.Твърди се, че по повод тези сигнали ищецът се е явявал пред различни институции и е давал обяснения.Образувана е ПП №3432/2021г по описа на БРП, завършила с отказ да се образува досъдебно производство.Твърденията в постове са неверни и клеветнически и са предизвикали неудобство , тревога, безпокойство и са се отразили на здравословното състояние на ищеца.Претендира се обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 3000лв.

В отговора на исковата молба се сочи, че искът е неоснователен и недопустим.

Районният съд е отхвърлил предявеният иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, като е посочил, че подаването на жалба или сигнал до компетентните държавни органи не е противоправно деяние.Противоправността е елемент от основанията на иска по чл.45 ЗЗД. Действието по подаване на жалба е противоправно, когато може да бъде квалифицирано като злоупотреба с право.В тежест на ищеца да установи и докаже такава злоупотреба с право.По делото не се установява,че сигналите

са подадени само и единствено, за да увредят ищеца, не се установява, че ответникът не е знаел/ очевидно се има предвид, че е знаел/, че са неверни. Поради неустановяване на противоправност на деянието искът е отхвърлен като неоснователен.

При служебната проверка на валидността и допустимостта на атакуваното решение не се установиха пороци, водещи до недопустимост или нищожност. По правилността му съдът е обвързан от посоченото в жалбата.

По отношение на установената от районния съд фактическа обстановка не са наведени никакви възражения и оспорвания във въззивната жалба и в отговора, поради което съдът препраща към мотивите на първоинстанционния съдебен акт в тази му част. Оспорва се изводът на съда, че действията по подаване на сигнали /жалби от страна на ответника не са противоправни и за тях не се дължи обезщетение.

Основното възражение в жалбата е, че в исковата молба ищецът не е посочвал злоупотреба с право като противоправно поведение от страна на ответника, а е изложил твърдения, че със сигналите са разгласени обстоятелства, които имат клеветнически характер и така осъществяват деяния на ответника са противоправни. От тези деяния са претърпени неимуществени вреди, за чието обезщетяване се претендира сумата 3000 лв. На първо място следва да се има предвид, че така описаните деяния на ответника по подаване на сигнали/жалби до компетентни да провеждат разследване органи с твърдения за извършени или предстоящи да се извършат престъпления не покриват фактическия състав на клеветата. Клевета е налице, когато деецът разгласи позорно обстоятелство за друго или му припише престъпление пред друго. Съдържащите се в сигнала до *надлежните органи* /каквато е прокуратурата / обстоятелства, които уличават ищеца в престъпление не са разгласяване на тези обстоятелства, нито публично или пред друго приписване на престъпление, а биха могли да осъществят състава на престъплението набедяване. Клеветата е приписване на престъпление пред други лица, докато набедяването е приписване на престъпление, но пред надлежен орган на властта, като се знае, че лицето е невинно, или се представят неистински доказателства срещу него. Освен това в случая не става дума за изразяване на мнение, твърдение

или оценка чрез статия. Последователна е практиката на ВКС /Решение № 1347 от 18.12.2008 г. по гр. д. № 5006/2007 г., II г. о.; Решение № 242 от 20.03.2009 г. по гр. д. № 5739/2007 г., III г. о.; Определение № 11 от 7.01.2019 г. по гр. д. № 3546/2018 г., IV г. о.; Определение № 1164 от 25.09.2009 г. на ВКС по гр. д. № 975/2009 г., III г. о.; Определение № 328 от 5.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6722/2013 г., III г. о.; Определение № 17 от 10.01.2011 г. по гр. д. № 849/2010 г., IV г. о. и др. / съгласно която отговорността за неправомерно увреждане предполага вреди от деяние, което е неправомерно. Сезирането на надлежните органи на властта със сигнал за извършено престъпление от общ характер или предстоящо такова е обществено задължение на гражданите по смисъла на чл.205 НПК и не съставлява противоправно действие. Прекратяването на прокурорска преписка поради липса на данни за престъпление от общ характер не обуславя извод за извършено противоправно деяние от подалия сигнала. Действие по подаване на сигнал до разследващи органи с твърдения за престъпление би могло да е деликтно, ако се установи състав на набедяване или злоупотреба с право. За да се приеме за противоправно подобно поведение, състав на набедяване, респ. злоупотреба от страна на тъжителя, следва да бъде установена субективна страна, а не да се предполага умишлена вина. Сезирането на правоохранителни органи от страна на гражданите е тяхно право и в случай, че не се установи от субективна страна умишъл, криминализиран в съставите на гл. VIII раздел III от НК, нито злоупотреба с право, няма основание за възникване на гражданска отговорност за вреди от деликт. Само по себе си подаването на сигнал до компетентните да разследват престъпление органи не е противоправно действие. Такова поведение е израз на установените в Конституцията на Република България основни права, като според чл. 45 гражданите имат право на жалби, предложения и петиции до държавните органи, а съгласно чл. 56, изр. 1 всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени неговите права или законни интереси. Същото е свързано със законоустановена възможност на всяко едно лице да изпраща съобщение до органите на досъдебното производство за извършено престъпление, които от своя страна извършват преценка дали това съобщение съставлява или не законен повод по смисъла на чл. 207 от НПК за образуване на досъдебното производство. В горесцитираната съдебна практика се приема, че гражданска отговорност може да се търси от подателя на сигнала, ако той

е действал с ясното съзнание, че липсва основание за наказателна отговорност на другата страна. Следва да се отбележи, че изрично във въззивната жалба се сочи, че не се твърди злоупотреба с право. Няма и влязла в сила присъда по отношение на ответника за извършено престъпление "набедяване". Предвид гореизложеното липсват данни за извършено от ответника неправомерно деяние, поради което и не подлежат на изследване останалите елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД. Същото се отнася и до подадения сигнал до ДАНС. На първо място, по делото липсват доказателства какво е конкретното съдържание на този сигнал – той не е представен по делото. Представено е писмо от ДАНС/л.68 от делото/, от което се установява, че на агенцията е възложено от Специализираната прокуратура за изясни фактическата обстановка по сигнал на Д. Д. с твърдения за престъпление по чл.108а НК, т.е. не става дума за сигнал до ДАНС, а до сигнал до Специализирана прокуратура, за който в исковата молба липсват конкретни твърдения. От друга страна, макар ДАНС да не е орган натоварен с разследващи функции, то той е държавен орган, до който гражданите могат да изпращат сигнали за извършени или предстоящи да се извършат престъпления, още повече, че не са длъжни да знаят кой държавен орган конкретно има разследващи функции по закон. В тази връзка следва да се имат предвид и тук мотивите, изложени по –горе относно противоправността на подаване на сигнали до държавни органи. Единствено при недобросъвестност на подателя на сигнала може да се мисли за ангажираност на неговата отговорност за вреди. Искът за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди за подадени сигнали/жалби до прокуратурата и ДАНС е неоснователен и следва да се отхвърли.

По отношение на подадения до Община Бургас сигнал, видно от неговото съдържание, ищецът не е посочен като лице, организиращо нападение над гей-парада в Бургас и поради това от този сигнал не биха могли да произлязат вреди за него.

Следва да се отбележи за пълнота, че подаването на многобройни сигнали с еднакво съдържание до различни държавни органи в кратък период от време би могло да се счита за злоупотреба с право, но както бе посочено, твърдения в този смисъл липсват.

С оглед на гореизложеното съдът намира ,че атакуваното решение

следва да се потвърди с горните мотиви.

Мотивиран от горното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 361/16.02.2023г по гр.д.№20222120101233
/22г по описа на БРС.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____